

Protokół

7. posiedzenia, I. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 27. Września 1883.

Początek o godzinie 11. minut 15 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy Dr. Mikołaj Zybklićwicz.

Sekretarze: posłowie Dr. Stanisław hr. Badeni, książę Władysław Sapieha, Tytus Siengalewicz i Jan hr. Stadnicki.

Obecnych posłów 128.

Ze strony e. k. Rządu: e. k. Namiestnik J. E. Filip Zaleski.

Marszałek zagaja posiedzenie i oznajmia, że protokół z szóstego posiedzenia uznaje za przyjęty, gdyż żadnych przeciw niemu nie poczyniono zarzutów.

Sekretarz p. Stan. Badeni odczytuje spis petycyj od Nru 110—198, wniesionych do Wysokiego Sejmu po dzień 26. Września 1883, a przydzielonych następującym komisjom:

Edukacyjnej: Nr. 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 121, 185, 186, 188 i 195.

Gospodarstwa krajowego: Nr. 120, 181 i 192.

Budżetowej: Nr. 122, 123, 124, 126, 127, 133, 135, 136, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 170, 172, 174, 175, 177, 178, 179, 183, 187 i 193.

Petycyjnej: Nr. 125, 128, 129, 130, 131, 132, 134, 137, 147, 171, 173, 180, 182, 184 i 194.

Drogowej: Nr. 146, 151 i 169.

Administracyjnej: Nr. 148, 149, 189, 190 i 191.

Prawniczej: Nr. 150.

Konkurencyjnej: Nr. 176.

Górnicyjnej: Nr. 196, 197 do 198.

Marszałek oświadcza, iż ukonstytuowały się dwie komisye:

Komisya bankowa, wybierając J. E. p. Wodzickiego Ludwika prezesem, J. E. p. Russockiego zastępcą prezesa, a p. Łozińskiego sekretarzem;

zaś Komisya górnicza wybrała p. Jaworskiego prezesem, p. Gorayskiego zastępcą prezesa, a p. Ochrymowicza sekretarzem.

P. Tadeusz Dzieduszycki prosi o 4-tygodniowy urlop, który Izba udziela.

Sekretarz p. Siengalewicz odczytuje pismo p. Iskrzyckiego, którem tenże składa mandat poselski.

Marszałek oświadcza, iż weryfikacya wyboru z tegoż samego okręgu wyborczego, będzie podaną pod uchwałę Izby.

Marszałek zawiadamia Izbę, iż do łaski marszałkowskiej złożono następujące wnioski, które sekretarz p. St. Badeni odczytuje:

Wniosek J. E. p. Grocholskiego w sprawie ograniczenia dowolności dzielenia gruntów włościańskich i reformy prawa spadkowego dla włościan.

Wniosek p. Pilata względem zmiany §. 5. i 6. krajowej ordynacyi wyborczej z 26. Lutego 1861.

Wniosek p. Wierzbickiego w sprawie urządzenia komisji krajowej dla spraw przemysłu domowego i rękodzielniczego i zakładania szkół przemysłowych.

Wniosek p. Romera względem zmiany ustawy gminnej i ustawy o Reprezentacji pow. co do przedłużenia peryodu wyborczego Reprezentacji gminnych i powiatowych na lat sześć.

Wniosek p. Żurowskiego co do rewizji taryf normujących płacę posłańców roznoszących telegramy.

Wniosek p. Tadeusza Langiego względem zmiany ustawy gminnej co do nadzoru władz wyższych nad urzędnikami gmin wiejskich.

Wniosek p. Mieroszowskiego w sprawie zabezpieczenia właścicieli zwierząt od strat wynikłych w skutek wybuchu pewnych rodzajów zarazy.

Marszałek oświadcza, iż wnioski te jako dostatecznie poparte traktowane będą według regulaminu.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie wniosku posła Hausnera, o utworzenie osobnego Zarządu głównego z siedzibą w kraju, dla sieci kolei żelaznych galicyjskich państwowych i przez Państwo administrowanych.

P. Hausner wniosek swój uzasadnia i wnosi odesłanie go do komisji administracyjnej.

Izba ten wniosek uchwała.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie wniosku posła Merunowicza, w sprawie uregulowania stosunków wyznaniowych ludności izraelskiej.

P. Merunowicz wniosek swój uzasadnia i wnosi odesłać go do komisji administracyjnej.

Izba ten wniosek uchwała.

Z porządku dziennego następuje wybór jednego członka do komisji edukacyjnej.

Marszałek powołuje na skrutatorów pp.: Dembowskiego, Goldmana i Antoniewicza.

Z porządku dziennego następuje wybór jednego członka do komisji budżetowej.

Marszałek powołuje na skrutatorów pp.: Bereźnickiego, Fruchtmana i hr. Scipiona.

Z porządku dziennego następuje wybór dwóch członków do komisji konkurencyjnej.

Na skrutatorów powołuje Marszałek posłów: hr. Stanisława Stadnickiego, Lenińskiego i Skarszewskiego.

Marszałek zawiesza posiedzenie na kwadrans.

Po przerwie otwiera Marszałek posiedzenie na nowo, a p. Goldman ogłasza wynik wyboru do komisji szkolnej:

Głosujących 79, absolutna większość 40 głosów.

Wybrany p. Romańczuk 69 głosami.

P. hr. Stadnicki Stanisław ogłasza wynik wyboru dwóch członków do komisji konkurencyjnej.

Głosujących 76, absolutna większość 39 głosów.

Wybrani pp.: Rittner 74, Heyzman 75 głosami.

Marszałek oświadcza, iż dla braku dostatecznej liczby głosujących, zarządza ponowny wybór uzupełniający jednego członka do komisji budżetowej, i powołuje tych samych skrutatorów.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie oznaczenia granicy okręgu zaprowadzić się mającego Trybunału I. instancji w Brzeżanach.

Sprawozdawca p. Podlewski wnosi odesłanie tej sprawy do komisji prawniczej.

Izba ten wniosek uchwała.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zakładania niższych szkół rolniczych.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi odesłanie tej sprawy do komisji gospodarstwa kraj.

Izba ten wniosek uchwała.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie wniosku posła Wrotnowskiego o utworzenie powiatowych kas pożyczkowych i oszczędności.

P. Wrotnowski wniosek swój uzasadnia i wnosi odesłanie tegoż do wybrać się mającej osobnej komisji z 9 członków.

Izba wniosek ten uchwała.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie wniosku posła Romanowicza w sprawie konwersji długu indemnizacyjnego z rozłożeniem spłaty na 40 lat.

Marszałek oddaje przewodnictwo ks. biskupowi Sembratowiczowi, zastępcy Marszałka krajowego.

P. Romanowicz wniosek swój uzasadnia i wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji budżetowej.

Izba uchwała ten wniosek.

Marszałek zawiadamia Izbę, że do łaski marszałkowskiej złożono jeszcze trzy wnioski, które sekretarz p. St. Badeni odczytuje:

Wniosek posła Tyszkiewicza o uwolnienie spadków nieprzenoszących 500 zł. od należitości spadkowej.

Wniosek p. Czerkawskiego z projektem ustawy o zakładaniu, urządzeniu i utrzymywaniu publicznych szkół ludowych tudzież o obowiązku posyłania do nich dzieci.

Wniosek p. Madejskiego o zaprowadzenie ustnego postępowania sądowego w sprawach spornych, o ustanowienie Rad rodzinnych i o zmianę postępowania w sprawach opiekuńczych i spadkowych.

Marszałek oświadcza, iż wnioski te jako dostatecznie poparte, traktowane będą według regulaminu.

Marszałek zawiadamia Izbę, iż członkiem komisji budżetowej w miejsce p. Weissmanna, wybrany został p. hr. Jan Szeptycki 92 głosami na 107 głosujących.

Marszałek zamyka posiedzenie i naznacza następne na poniedziałek dnia 1. Października 1883. na godz. 11-tą przed południem i zawiadamia Izbę, że porządku dziennego z powodu małej ilości przedmiotów ogłosić nie może, że takowy jednak zostanie pp. posłom w należytych czasie rozesyłany.

Koniec posiedzenia o godz. 2 min. 45.

Marszałek krajowy:

Dr. Zyplikiewicz w r.

Sekretarze:

Dr. St. Badeni w r.

Siengalewicz w r.

Spis petycyj

wniesionych po dzień 27. września 1883.

110. Nauczyciele gimnazjum Złoczowskiego przez p. Augustynowicza o polepszenie stanowiska zastępców nauczycieli szkół średnich.

111. Szymon Trusz i Franciszek Gutowski, suplenci gimnazjum Bucackiego przez p. Antoniewicza j. w.

112. Grono nauczycieli gimnazjum Przemyskiego p. p. Waygarta j. w.

113. Nauczyciele gimnazjum akademickiego we Lwowie przez p. Romańczuka j. w.

114. Stefan Kulczycki nauczyciel przez p. Ochrymowicza o przyznanie pięciolecia.

115. Rada szkolna miejscowa w Białowie o przeistoczenie tamtejszej szkoły ludowej w trzyklasową.

Protokół 7. posiedzenia.

*

116. Wilhelm Charmann przez p. Ochrymowicza o zamianowanie go nauczycielem religii i języka hebrajskiego w jednym z zakładów publicznych.
117. Gmina Jagielnica nowa przez p. Mikołaja Wolańskiego o reorganizacją szkoły.
118. Rada szkolna miejscowa w Maryampolu p. p. Goreckiego o reorganizacją szkoły.
119. Gmina miasta Podhajec przez p. Alfreda Potockiego o nsystemizowanie osobnej szkoły dla dziewcząt.
120. Towarzystwo Tatrzańskie w Krakowie przez p. Reya o zwiększenie subwencji na utrzymanie szkoły snycerstwa w Zakopanem.
121. Wydział powiatowy w Krakowie z prośbą miejscowej Rady szkolnej w Zwierzyńcu w przedmiocie zrównania płac nauczycieli szkoły w Półwsiu Zwierzynieckiem z płacami nauczycieli w gminach należących do II klasy.
122. Zarząd filii Towarzystwa pedagogicznego w Przemyślu przez p. Wierzbickiego o subwencyę dla szkoły przemysłowej.
123. Dyrekcyja szkoły przemysłowej w Bieszczowie przez p. Wierzbickiego o subwencyę.
124. Ks. Michał Kamiński przez p. Jankę o subwencyę na restauracyę kościoła w Rndkach.
125. Rudolf Pochmarski, nauczyciel przez p. Mernnowicza o zapomogę.
126. Rada szkolna miejscowa w Sędziszowie przez posła Adama Jędrzejowicza o pożyczkę 10.000 zł. na budowę szkoły.
127. Zarząd filii Towarzystwa pedagogicznego w Przemyślu przez p. Waygarta o subwencyę dla szkoły przemysłowej.
128. Bazyli Berezowski nauczyciel przez p. Borkowskiego o zaliczkę na płacę.
129. Jan Kulezycki nauczyciel przez p. Ochrymowicza o zapomogę.
130. Paulina Barbaro przez p. Romanowicza o zapomogę w celu kształcenia córek.
131. Matylda Adamezykowa, wdowa po nauczycielu przez p. Weigla o zapomogę.
132. Aleksander Paklikowski nauczyciel przez p. Ochrymowicza o zapomogę.
133. Eugeniusz Radecki przez p. Romanowicza o subwencyę dla córki Stanisławy, celem kształcenia jej w muzyce.
134. Towarzystwo bursy im. Stefana Batorego w Wadowicach przez p. Zolla o zapomogę.
135. Amalia Sawaszkiewicz przez p. Ochrymowicza o subwencyę na założenie szkoły sztucznych kwiatów.
136. Stowarzyszenie rękodzielników „Gwiazda Tarnowska“ p. p. Zawadzkiego o subwencyę.
137. Karol Grabowicz, były lekarz szpitala w Tarnowie przez p. Zawadzkiego o emeryturę.
138. Komisya dla układania ruskich książek szkolnych p. p. Romańczuka o dalszą subwencyę.
139. Towarzystwo ku wspieraniu biednych chłopców starozakonnych w Krakowie przez p. Weigla o subwencyę.
140. Bogusz Zygmunt Stęczyński o zasiłek.
141. Julia Olewińska, wdowa po protokoliście Wydziału krajowego przez posła Romanowicza o zapomogę.
142. Marcyanna Zakrzewska, wdowa po sekretarzu Wydziału krajowego przez p. Mochnackiego o zapomogę.
143. Gmina Olejów przez posła Kaszówkę o zapomogę, celem zapobieżenia nędzy z powodu klęsk elementarnych.
144. Gmina Bzowica j. w.
145. Feliks Łada Pietrzycki przez p. Lasockiego o subwencyę, celem podniesienia przemysłowej w kraju.
146. Gmina miasteczka Chyrowa przez p. Hausnera w przedmiocie przeniesienia rogatki ze śródmieścia.
147. Walerya Polman Daniłowicz przez p. Żurowskiego o zarządzenie dochodzenia sądowego przeciw nabywcy dóbr Zarzecza.

148. Rada miasta Krakowa p. p. Weigla o przeniesienie do kraju zarządów kolei żelaznych.
149. Osada Żebanówka przez posła Kapri o wyłączenie jej ze związku gmin matrycznych i utworzenie samostnej gminy.
150. Gminy Honiatycze, Kahujów i Werbiza z przysiółkiem Sojków przez p. Jankę o wyłączenie z okręgu c. k. Sądu pow. w Komarnie i Starostwa w Rudkach, a przyłączenie do okręgu Sądu w Szczerem i Starostwa lwowskiego.
151. Wydział pow. w Borszczowie przez p. Borkowskiego o rozpoczęcie budowy drogi krajowej z Borszczowa do Jezierzan dla połączenia z drogą krajową Czortków - Skalską.
152. Wydział powiatowy w Tarnobrzegu przez p. Jana Tarnowskiego o zezwolenie na doprowadzenie drogi krajowej Rzeszowsko - Nadbrzeżańskiej z Rozwadowa do Nadbrzezia.
153. Obszar dworski w Charzewicach jak wyżej.
154. Gmina Motycze Poduchowne " "
155. " Zaleszany " "
156. " Radomyśl " "
157. " Rozwadów " "
158. " Wola rzeczycka " "
159. Obszar dworski w Zaleszanach " "
160. Gmina Charzewice " "
161. " Rzeczyca długa " "
162. " Majdan zbydniowski " "
163. Obszar dworski w Zbydniowie " "
164. " " w Motyczu szlacheckim jak wyżej.
165. Gmina Skwierzyn jak wyżej.
166. " Motycze szlacheckie " "
167. " Kołowa wola " "
168. " Zbydniów " "
169. Alfons Reizenstein przez posła Gorayskiego o wybudowanie drogi krajowej z Tydni do Tyrawy wołoskiej.
170. Oficyałowie szpitala krajowego we Lwowie przez p. ks. Sawę o przyznanie dodatku na pomieszkanie.
171. Ks. Wojciech Bobek, proboszcz w Szczepanowie przez p. Kopycińskiego o interwencją do Namiestnictwa, celem wypłacenia mu zaległych odsetek od kapitału w obligacjach indemnizac.
172. Laura Szeliska, wdowa po konduktorze dróg krajowych przez p. ks. Sawę o wyznaczenie zaopatrzenia dla syna.
173. Jan Ubolański, nauczyciel przez p. ks. Sawę o zapomogę.
174. Hermina Assing przez posła Podlewskiego o stypendyum celem ukończenia studyów muzycznych.
175. Bernard Jarosiewicz przez p. Podlewskiego o stypendyum celem kształcenia się w krakowskiej szkole sztuk pięknych.
176. Gmina Wieniawa i inne przez p. ks. Sawę o uwolnienie od obowiązku konkurowania do kościoła w Dobezycach i o utworzenie osobnej parafii w Wiśniowej.
177. Zwierzchność gminy Myślatycze przez posła Smarzewskiego o zapomogę dla członków gminy dotkniętych gradobiciem.
178. Netti Holländer przez p. Goldmanna o subwencję, celem umożliwienia dalszego prowadzenia fabryki robót szydełkowo - drutowych.
179. Gmina Bołszowce przez p. Ochrymowicza o subwencję.
180. Józef Turasz, nauczyciel przez p. Ochrymowicza o wsparcie lub zaliczkę.
181. Felix Laurent inżynier przez p. Wereszczyńskiego o poparcie planów jego, co do zbudowania kanału, łączącego Wisłę z Dniestrem, a więc morze Bałtyckie z Czarnem.

182. Joanna Marie, wdowa po nauczycielu szermierki przez p. Romanowicza o zapomogę.
183. Funkcyonaryusze zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie przez p. Romanowicza o przyjęcie należności rządowych od dekretów nominacyjnych na fundusz zakładu lub krajowy.
184. Józefa Zaleska przez p. Jankę o zapomogę.
185. Maciej Kłapa, były nauczyciel przez p. Lasockiego o emeryturę.
186. Jan Stasicki, były nauczyciel przez p. Stanisława Tarnowskiego o podwyższenie przyznanej mu emerytury.
187. Gmina Paszezyna p. p. Kochanowskiego o subwencyę na dokończenie budowy szkoły.
188. Jan Stasicki przez posła Stanisława Tarnowskiego o wyjednanie zwrotu 131 zł. 72 ct., ściągniętej za używanie pola, należącego do szkoły w Chorzelowie.
189. Marcei Turkawski, redaktor „Samorządu“ przez posła Siengalewicza w sprawie reformy instytucyi pisarzy gminnych.
190. Tenże przez p. Siengalewicza w sprawie reorganizacyi sesyi urzędowych wójtów w Starostwach.
191. Marcei Turkawski przez p. Siengalewicza w sprawie wprowadzenia w życie instytucyi t. zw. lustratorów powiatowych przy Wydziałach powiatowych.
192. B. Słonecki i K. Nawarski przez p. Golejewskiego o subwencyonowanie przedsiębiorstwa żeglugi parowej na Dniestrze.
193. Wydział pow. w Staremmieście przez p. Łozińskiego o wypuszczenie z ram krajowego budżetu na r. 1884. wydatków dla kraju korzyści nieprzynoszących.
194. Karolina Rewakowiczowa, wdowa po nauczycielu przez p. Goldmanna o zapomogę.
195. Zarząd nowotargskiego oddziału Towarzystwa pedagogicznego przez p. Pławickiego o przywrócenie zamkniętych klas równorzędnych i pomnożenie szkół ludowych w pow. N. Targskim.
196. Krajowe Towarzystwo dla opieki i rozwoju górnictwa i przemysłu naftowego w Galicyi przez p. Gorayskiego w sprawie obniżenia stopnia ciężaru gatunkowego destylatów oleji ziemnych, wolnych od podatku.
197. To samo Towarzystwo przez p. Gorayskiego co do zmian w ustawie z r. 1882. o ciele i podatku naftowym, oraz w przedmiocie podatku zarobkowego i dochodowego przy kopalniach ropy i destylarniach nafty.
198. Powyższe Towarzystwo przez p. Gorayskiego o wydanie ustawy naftowej.